Lenin Vladimír Iľjič (1870-1924) podrobne :)

Prvý komunistický štát na svete, Sovietsky zväz, bol výtvorom Vladimíra Iľjiča Ulianova (starší prepis: Uľjanov), ktorý prijal meno Lenin. Leninova založenie štátu s mocenským monopolom jednej strany, ktorý sa opieral o tajnú políciu a systém pracovných táborov, výrazne ovplyvnilo smer vývoja 20. storočia.

Neochvejne nemilosrdný Lenin – ktorý sa sťažoval, že „Rus... nie je schopný aplikovať tvrdé opatrenia revolučného teroru" – bol zároveň oslňujúci, ale aj neschopný, veľmi chápavý, ale aj slepý.

Marxizmus a revolúcia

Tento zástanca pracujúcich sa narodil roku 1870 v Simbirsku na Volge v rodine patriacej k strednej vrstve. Lenin získal oprávnenie pracovať ako právnik, väčšinu svojej dospelosti však strávil v kruhu emigrantských intelektuálov za hranicami Ruska. Jeho staršieho brata obesili roku 1887 za prípravu atentátu na cára. Lenin bol odvtedy presvedčený, že „správne uvažujúci a skutočne čestný človek musí byť revolucionárom". Štúdium Karola Marxa v ňom prebudilo vieru v „triedny boj". Po víťazstve proletariátu sa mal štát zmocniť všetkého majetku a ocitnúť sa v stave ideálneho komunizmu, v ktorom budú všetci odmeňovaní podľa svojich potrieb.

Za tieto názory ho poslali do vyhnanstva. Na zjazde roku 1903 rozdelilo ruských sociálnych demokratov Leninovo naliehanie na vybudovanie strany, ktorú by ovládla stranícka elita. Na tomto zhromaždení sa leninisti sformovali do radikálneho krídla a prijali označenie „boľševici" (od ruského výrazu boľšinstvo, t. j. väčšina). Počas revolúcie roku 1905 hrali boľševici iba nevýraznú úlohu a prakticky sa nezúčastnili ani na februárovej revolúcii roku 1917, ktorá zmietla cára. Lenin bol v tom čase v Zürichu a obával sa, že počas jeho života nenastane „skutočná revolúcia". V apríli sa síce vrátil do Ruska, ale po neúspešnom júlovom boľševickom puči utiekol do Fínska. Druhý pokus o prevrat vyniesol Lenina k moci a postavil ho na čelo vlády. Za Leninovým úspechom v nasledujúcej občianskej vojne stála predovšetkým Červená armáda Leva Trockého.

Lenin rozpustil pod hrozbou zbraní prvé ruské slobodne zvolené ústavodarné zhromaždenie. Vyniesol stranu na úroveň bohov a začlenil sa do straníckej politiky „oprávnené krutosti" ako spôsob ochrany „veriacich". Receptom na „neveriacich" bolo „vyslanie na front, povinná práca, konfiškácia majetku, zatknutie, poprava zastrelením". Keď roku 1924 zomrel, vystavili jeho nabalzamované telo v mauzóleu na moskovskom Červenom námestí.

Lenin v roku 1917

Lenin Vladimír Iľjič, vlastným menom Ulianov (1870-1924)

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania